

De Stijl + verschijnt 8x in 2017
De Muze

nr **5**

ISSN 2542-4556
€ 10,00

architectuur in stijl

Tineke Porck
titel: unfilled dialogue divided, olieverf op hout en mdf, jaar 2016,
formaat 11,3 x 20,5 x 3 cm,
Kijk op pag 2 voor interview met Tineke Porck

9 789492 165183 >

met kunstwerken verbindingen leggen

— door Tim Brouwer de Koning

Kleur neemt in de kunstwerken van Tineke Porck doorgaans een bescheiden plaats in. Maar met een vleugje kobaltblauw kan zij meer uitdrukken dan een ander die de complete regenboog tot zijn beschikking heeft. Met zwart, grijs en wit is de beeldend kunstenaar uit Voorschoten (1954) veel vaker in de weer. Al te fleurig past niet bij haar. Want ik ben niet super vrolijk.

Het is dat zij het zelf zegt, maar somber komt de kunstenares in haar atelier in Scheveningen allerminst over. Toegegeven, in haar overwegend zwarte kleding oogt zij niet meteen als een lachebekje, maar haar woordenstroom gaat altijd de positieve kant uit. Het begint al met de keuze van een van haar kunstwerken voor de cover: *Untitled dialogue divided*, 2016. Deze dialoog, waarbij een blauw stukje de zwarte vlakken scheidt, zou zij niet zelf voor dit doel hebben uitgekozen. *Want het tijdschrift gaat dit keer toch over architectuur?*, vraagt Porck retorisch. *Deze dialoog heeft daarmee geen link. Maar wat geeft het eigenlijk? Deze voorkant vind ik ook heel erg mooi.*

Dan volgt een uitleg over die blauwe streep. *Kleur heeft een betekenis, maar die kan per persoon verschillen. Zo associeert zij kobaltblauw met diepgang en volheid, terwijl een ander blauw misschien maar koel en kil vindt. Dat is het gevaar van kleurgebruik: het drukt al gauw een stempel op een schilderij. Ook ik heb een korte periode heel kleurrijk werk gemaakt. Achteraf schrok ik van mezelf.* Porck zwoer vervolgens al te kleurrijke

creaties af, maar vindt dat het uitstapje buiten haar comfortzone toch goed voor haar ontwikkeling is geweest. *Ik heb die periode wel nodig gehad.*

Sindsdien weet de kunstenares beter wat zij wil. Het overweldigend grote rode doek met de titel *Points* staat weliswaar in haar atelier, maar vaak met de rug naar haar toe. Die actie symboliseert waar

Porck voor staat: de kunst van de beperking, van het weglaten. Afschalen noemt zij het. Het kan altijd nog minimaler, op zoek naar de zuivere kern.

Ooit in 1980 - toen haar dochter klein was - begonnen met cursussen boetseren en modeltekenen, schoof Porck als vanzelf op naar geabstraheerde figuratie en vandaar verder naar

“ook met weinig kleur kun je heel veel uitdrukken”

totale abstractie. Met haar huidige ‘minimalistische’ werk wil zij vooral verbinden: wit en zwart, oost en west, heden en verleden, zwak en sterk. *Verbinding kun je verbeelden door vier mannen in een kringetje met hun armen om elkaar heen te laten staan. Maar ik til het thema liever naar een abstract niveau. Iedereen kan dat zelf invullen.*

Daarbij maakte de beeldend kunstenaar eerst grote ruimtelijke werken (*Maar dat werd me te zwaar*) en later kunstwerken van een kleiner formaat, vrijwel nooit meer groter dan 1,20 meter. Porck pakt een plaat in de vorm van één driekwart cirkel die steunt op een vierkant kwart. *Dat zijn basisvormen die elkaar nodig hebben om wat te zijn: verbinding.*

Technisch inzicht heeft Porck, die van 1989-1994 de kunstacademie doorliep, ongetwijfeld, maar zij berekent haar kunstwerken niet tot achter de komma. *Bij mij is een kunstwerk meer dan een rekenkundig verhaaltje. Ik doe veel op gevoel. Zo verzamel ik soms in een bouwmarkt interessante materialen die dan pas jaren later opeens van pas komen. In een grote gaarbak zoek ik uit wat het belangrijkste is.*

Tijdens haar werk laat Porck zich van binnenuit leiden. *Veel dingen zitten in mijn hoofd, maar ik moet vooral niet te veel denken hoe ik iets ga maken. Soms zit ik maar wat te klooiën en verspeel ik materiaal, een andere keer lukt het componeren plotseling weer wel.* Genummerde lades vol dialogen en andere ‘verbindingskunst’ en werken aan de wand wijzen op een jarenlange productiviteit.

Porck heeft zich als beeldend kunstenaar ontwikkeld en is al 25 jaar professioneel actief. *Hoewel mijn werk niet iedereen aanspreekt, is er een geïnteresseerd publiek voor. Gelukkig kan ik mijn werk bij verschillende galeries en kunstbeurzen laten zien. Altijd vind ik het weer een blijk van waardering als iemand een kunstwerk van mij koopt.*

Dat komt ook, omdat Porck zo veel van zichzelf in haar schilderijen stopt. *Het gaat de filosofische kant op. Waar gaat het in het leven om? Bob Bonies en zijn geometrisch-abstracte kunst hebben mij geïnspireerd: hoe kun je met heel weinig heel veel zeggen? Daarbij gebruikt Bob Bonies de basiskleuren van De Stijl en is zo een navolger van die beweging.*

Ook Porck voelt zich aangetrokken tot De Stijl, maar net zo goed tot andere stromingen die op de een of andere manier ‘afschalen’: Minimalisme, Minimal Art, Zero, in wezen allemaal kindjes van De Stijl. *Onze voorgangers, die de weg hebben aangelegd die wij op onze beurt weer verbreden.*

Altijd weer voelt zij zich aangetrokken tot de kale basisvormen: lijnen, punten en vlakken. *Het is vooral een kwestie van heel veel kijken.* In het geval van Porck naar wat er wat er allemaal nog af kan. Haar materialen voorziet zij meestal - maar niet dogmatisch - van de tinten zwart, grijs of wit. Met soms een vleugje rood of blauw, om het leuker te maken.

blik op De Stijl

Barthel Brussee

“EN DAAR ZETTEN WE DAN GEWOON WEER EEN LEUK GEVELTJE TEGENAAN”

colofon

aflevering 5, augustus 2017
© Uitgeverij De Muze, 2017, ISSN 2542-4556

HOOFDREDACTIE: Tim Brouwer de Koning
REDACTIE: Michael van Hoogenhuyze, Marianne Oosterop,
Christel Schollaardt, Iwan Schuttinga
VORMGEVING: Studio Schuttinga
ISBN architectuur in stijl: 94-978-92165-18-3

AAN DIT NUMMER WERKTEN VERDER MEE: Inge van den Berg,
Barthel Brussee, Diana van den Driessche, Jaap Montagne,
Jeroen Spijker

DE STIJL EN DE MUZE IS EEN UITGAVE VAN:
Uitgeverij De Muze, Melchior Treublaan 6, 2313 VG LEIDEN,
tel: 0627033182 of 0650919404, e-mail: info@uitgeverijdemuze.nl
ADVERTENTIES: promotie@uitgeverijdemuze.nl
PRIJS: Abonnementen: € 65,-; losse nummers: € 10,-
De Stijl en De Muze verschijnt 8 x in 2017.

Disclaimer: Auteurs en Uitgeverij De Muze hebben hun uiterste best gedaan om de rechthebbenden van de gebruikte beelden te achterhalen. Mocht u menen dat u rechthebbende bent en wij u ten onrechte niet hebben benaderd, neemt u dan contact op met Marianne Oosterop via marianne@uitgeverijdemuze.nl